

**Анализ на данните, получени от системата за бързо
предупреждение за храни и фуражи (RASFF)
за месец ноември 2018 г.**

Общият брой нотификации за месец **ноември 2018 г.** е **356**. Сигналите в категория храни са най-много – **301**, за фуражите – **37**, а за материалите в контакт с храни – **18** (фиг. 1).

Фиг. 1 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по групи:
храни, фуражи и материали в контакт с храни.

ПРЕДУПРЕДИТЕЛНИ НОТИФИКАЦИИ – **114** нотификации,
които се разпределят в следните категории:

Риба и рибни продукти – **13** нотификации: *Listeria monocytogenes* в пушена съомга от Полша (3), Обединеното кралство (2), от Латвия и в охладена съомга от Испания; **живак** във филета от риба тон от Испания и в замразена синя акула също от Испания; **хистамин** в сушена и осолена аншоа от Виетнам; **високо съдържание на ДЕНР - ди (2-етилхексил) фталат** в аншоа в зехтин от Перу; **прекомерен срок на годност (твърде дълъг)** за

охладени пушени филета от скумрия от Холандия и **наличие на забранената субстанция нитрофуран** в замразени филета от пангасиус от Виетнам.

Птиче месо и продукти от птиче месо – 11 нотификации:

Salmonella enterica ser. Typhimurium в охладени пуешки колбаси от Франция (2) и в замразено смяно пуешко месо от Германия; *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в замразено пилешко месо от Полша (2); *Salmonella* в замразено пуешко и телешко месо за кебап от Германия и в замразени щраусови бургери от Белгия; **недеклариран глутен** в замразени пилешки пържоли от Белгия; **стъклени фрагменти** в горчица с вкус на пиле за мазане също от Белгия; *Salmonella enterica ser. Infantis* в пилешки месни заготовки от Холандия и **Salmonella enterica ser. Paratyphi B** в замразена пилешка месна заготовка от Холандия.

Зърнени и тестени изделия – 10 нотификации: метални фрагменти

в галета и в подсладена галета от Дания, в замразени тестени изделия от Италия, в донът с крем от Франция; **следи от яйца** във вафли с карамел и какаов крем от Полша; **метални жици** в багета също от Франция; **недеклариран глутен** в каноли (вид италиански сладкиш) от Италия; **мораво рогче (*Claviceps purpurea*)** в ръжено брашно от Белгия; **пластмасови фрагменти** в замразени хлебчета от Германия; **метални ленти (възможно присъствие)** в панетоне (италиански сладък хляб) от Италия и **афлатоксини** в суров червен ориз от Индия.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 10

нотификации: високо ниво на витамин В6 в хранителна добавка от САЩ; **никел** в хранителна добавка от Индия; **олово** в цинков цитрат използван за направата на хранителни добавки от Холандия; **наличие на неразрешената субстанция йохимбин и наличие на неразрешената нова хранителна съставка *Epimedium sagittatum*** в хранителна добавка от САЩ; **бензо(а)пирен и полициклични ароматни въглеводороди** в прочистени, микронизирани капсули прополис от Франция; **недекларирана млечна съставка** във вегански шейк на прах с вкус на ягоди и сини боровинки от Обединеното кралство; **пиролизидинови алкалоиди** в хранителни добавки от Франция; **наличие на неразрешените субстанции силденафил и тадалафил** в хранителни добавки със зеленчукови екстракти от Китай; **наличие на неразрешената субстанция силденафил** в хранителна добавка

от Румъния и наличие на неразрешената субстанция мелатонин в хранителна добавка от Обединеното кралство.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 10 нотификации: *Listeria monocytogenes* във вакуум пакетирани говежди стейк от Ирландия (2), в охладен пушен бекон от Унгария; заешко месо от животни при които не е изтекъл карентния срок на ветеринарни препарати от Франция; изтекъл срок на годност на пастети от Чехия; наличие на забранените субстанции хлорамфеникол, нитрофуран и фуралтадон в сушени свински черва от Китай; хранителен взрив по подозрение (*Salmonella Gold Coast*) е предизвикан от свинско месо от Холандия; *Salmonella enterica ser. Typhimurium* в замразени свински филета от Испания; *Salmonella* в пушена сурова шунка от Белгия и остатъци от ветеринарни препарати в охладен конски труп също от Белгия.

Материали в контакт с храни – 7 нотификации: миграция на първични ароматни амини от найлонови щипци от Китай, от черпаци за супа от Германия и от черпаци за сервиране от Китай; миграция на меламина от декорирани меламинарни чинии от Китай и от детска чиния, декларирана като направена от царевича и бамбук също от Китай; миграция на олово от ръб на декорирани стъклени чаши за чай от Китай и високи нива и миграция на олово от оливерник от Португалия.

Плодове и зеленчуци – 7 нотификации: хлорталонил и азоксистеробин и наличие на неразрешените субстанции карбофуран, ипродион и фипрониол в жълта питахоя (*Selenicereus megalanthus*) от Еквадор; охратоксин А в сушени черници от Турция; недеклаиран сусам в салата от аспержи от Белгия; хлорпирифос в чушки от Албания; диметоат и наличие на неразрешената субстанция ометоат в червени ябълки от Полша; *Listeria monocytogenes* в гъби еноки от Южна Корея и афлатоксини в сушени смокини от Испания.

Ядки, продукти от ядки и семена – 6 нотификации: афлатоксини в семена от чия (*Salvia columbariae*) от Австрия, в ядки в мед от Германия, в печени динени семки (егуси) от Турция и в лешници също от Турция; *Salmonella* в сусам от Буркина Фасо и високи нива на цианид в горчици кайсиеви ядки от Германия.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 5 нотификации: наличие на неразрешената субстанция антраквинон в чай от Китай (2); кадмий в какао на прах от Австрия; високи нива на алуминий в сушен зелен чай от Германия и недеklarирана млечна съставка в черен шоколад от Обединеното кралство.

Сладкарски изделия – 5 нотификации: недеklarирани бадеми (погрешно пакетиран продукт) в лешников крем от Германия; метални жици в шоколадови блокчета с кокос също от Германия; възможност за наличие на недеklarирано мляко, тъй като продуктът "кафе на пръчка" от Германия може да бъде опакован в опаковки от друг вид, който не съдържа мляко; пластмасови фрагменти в марципанови блокчета и в марципани с черен шоколад от Дания и недеklarирано яйце във вафли покрити с шоколад и карамел от Холандия.

Храни за домашни любимци – 5 нотификации: *Salmonella enterica ser. Derby* и *Salmonella enterica ser. Typhimurium* в кучешки играчки за дъвчене от Полша; *Salmonella enterica ser. Gold Coast* и високи нива на *Enterobacteriaceae* в пилешки крака също от Полша; *Salmonella enterica ser. Infantis* в кучешки играчки за дъвчене от Словакия; *Salmonella enterica ser. Indiana* и високи нива на *Enterobacteriaceae* в кучешки играчки за дъвчене от Полша и *Salmonella enterica ser. Münster* в сушени пилешки крака от Полша.

Билки и подправки – 4 нотификации: *Salmonella* в сминдух от Германия и в люти чушки от Испания; следи от лупина в микс от подправки от Австрия и недеklarирани млечна съставка и горчица в смяно индийско орехче от Белгия.

Други хранителни продукти/смесени – 4 нотификации: следи от мляко в свободна от млечни продукти веганска заливка за пица от Франция; *Listeria monocytogenes* в мини блини (палачинки) от Франция; недеklarирана млечна съставка в крем за торти означен като свободен от лактоза и свободен от млечен протеин от Словакия и пластмасови фрагменти в картофен чипс от Германия.

Фуражни суровини – 3 нотификации: *Salmonella enterica ser. Typhimurium* в пилешки трупове от Холандия; *Salmonella enterica ser. Derby* и *Salmonella enterica ser. Infantis* и високи нива на *Enterobacteriaceae* в

кучешки играчки за дъвчене от Полша и високи нива на амброзия (*Ambrosia spp.*) в птичи мазнини от Полша.

Мляко и млечни продукти – 3 нотификации: пластмасови фрагменти в настъргано сирене чедър от Холандия; ентеропатогенна *Escherichia coli* в сирене от сурово козе мляко от Франция и хранителен взрив по подозрение (*Salmonella Enteritidis*), че е предизвикано от сирене от сурово мляко (реблошон) от Франция.

Готови ястия и закуски – 3 нотификации: недекларирани бадеми в сладки с шоколад от Франция; недеклариран орех (етикетиран като различен продукт) в паста, пълна с козе сирене, мед и орехи от Италия и пластмасови фрагменти (сини пластмасови парчета от конвейерна лента) в замразени картофи от Белгия.

Супи, сосове и подправки – 3 нотификации: недеклариран орех в червено песто от Италия; недеклариран сулфит в оцет от бренди 10% от Полша и недекларирани мекотели в пушена пикша и супа от съомга от Ирландия.

Комбинирани фуражи – 2 нотификации: диоксини в калциев хлорид от Белгия и в протеинов микс за риби от Китай.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 1 нотификация: високи нива на *Escherichia coli* в живи миди от Италия.

Хранителни добавки и ароматизанти – 1 нотификация: живак в индиготин от Полша.

Безалкохолни напитки – 1 нотификация: стъклени фрагменти в плодова микс напитка от Полша.

През месец ноември 2018 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната държава е Полша със 17 нотификации, следвана от Франция и Германия с по 12 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НЕДОПУСНАТ ВНОС - 114 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Ядки, продукти от ядки и семена – 35 нотификации: афлатоксини във фъстъци от Аржентина (11), от САЩ (3), от Китай (2), от Индия и от Холандия, в шамфъстък от Турция (2), в бразилски ядки от Бразилия и

Боливия, в лешници от Грузия и Азербайджан, в бадемово брашно от Австралия, в орехи от Украйна и в кайсиеви ядки от Турция; *Salmonella* в сусам от Судан (2), от Индия и от сусамена паста (тахини) от Сирия; *Salmonella enterica ser. Orion* в сусам от Судан; *Salmonella enterica ser. London* в сусам от Индия и *Salmonella enterica ser. Isangi* в сусам от Судан.

Плодове и зеленчуци – 29 нотификации: охратоксин А в стафида от Турция (3), в сушени смокини от Турция и в паста от стафида също от Турция; **форметанат** в чушки от Турция (2); **афлатоксини** в сушени смокини от Турция (3), в бадеми от САЩ и в смокини също от Турция; **хлорпирифос** в лимони от Турция (2); **метиокарб** в чушки от Турция (2); **високи нива на сулфит** в сушени кайсии от Турция и от Чили; **наличие на неразрешената субстанция дисулфотон** в грейпфрут от Южна Африка; **опит за нелегален внос** на сушен боб от Нигерия; **наличие на неразрешеният оцветител родамин В** в репички от Ливан; **прохлораз** в нарове от Турция; **наличие на неразрешената субстанция карбофуран** в драконов плод от Виетнам; **диметоат и наличие на неразрешената субстанция ометоат** в люти чушки от Индия; **малатион и форметанат** в чушки от Турция.

Риба и рибни продукти – 11 нотификации: **неправилен здравен сертификат (одобрителният номер на етикета не съвпада с този отразен в сертификата)** за замразена акула от Намибия (3); **влошен температурен контрол** на замразени филета от треска и камбала от Китай, от замразена риба камбала от Канада и от риба меч от Мозамбик; **влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига** на риба тон от Испания и на охладена риба хек от Южна Африка; **неправилен здравен сертификат (одобрителния номер на етикета не съвпада с този отразен в сертификата)** за акула мако, синя акула и риба меч от Намибия; **фалшифициран здравен сертификат** за консервирани сардини от Панама и **подути опаковки** на консерви с риба тон от Сейшелските острови.

Материали в контакт с храни – 7 нотификации: **миграция на първични ароматни амини** от кухненски прибори от Китай (2); **миграция на формалдехид** от меламинови чинии от Китай и от меламинови кухненски прибори също от Китай; **хомогенизатор със стоманени остриета неподходящ като материал в контакт с храни** от Китай; **цветна миграция** от

силиконова шпатула от Китай; миграция на хром, никел и манган от грилове за барбекю също от Китай.

Фуражни суровини – 5 нотификации: *Salmonella* в рибно брашно от Мавритания (2) и от САЩ; афлатоксини във фъстъци от Индия и от Аржентина.

Птиче месо и продукти от птиче месо – 5 нотификации: *Salmonella* в замразени осолени пилешки гърди от Бразилия (4) и в замразена пилешка месна заготовка също от Бразилия.

Главоноги и продукти от тях – 4 нотификации: неразрешен търговски оператор за замразен октопод от Тунис и за замразен калмар от Китай; влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига на замразени октоподи и калмари от Сенегал и неразрешен търговски оператор и неточна декларация за внос (теглото не съвпада) за замразени пипала от калмар от Китай.

Зърнени и тестени изделия – 3 нотификации: наличие на неразрешената субстанция трициклазол в ориз от Индия (2) и наличие на неразрешените субстанции карбендазим и трициклазол в ориз басмати от Индия.

Ракообразни и продукти от тях – 2 нотификации: влошен температурен контрол на замразени рачешки щипки от САЩ и влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига на замразени скариди от Албания.

Билки и подправки – 2 нотификации: охратоксин А в берберски микс от подправки от Етиопия и липса на здравен сертификат на микс от подправки от Индия.

Безалкохолни напитки – 2 нотификации: високи нива на оцветител Е 110 – Сънсет Жълто FCF в портокалова напитка от Индия (2).

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 1 нотификация: високи нива на *Escherichia coli* в замразени миди от Турция.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 1 нотификация: наличие на неразрешената субстанция толфенпирад в чай от Китай.

Сладкарски изделия – 1 нотификация: високи нива на транс мастни киселини във вафли от Украйна.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 1 нотификация: неразрешено облъчване на хранителна добавка от Русия.

Фуражни добавки – 1 нотификация: липса на здравен сертификат на витамин AD3 от Китай.

Мед и пчелно млечице – 1 нотификация: пчелен мед съхраняван в контейнери, не е подходящи за съхранение на храна от Аржентина.

Други хранителни продукти/смесени – 1 нотификация: недекларирани сусам, соя и пшеница в различни хранителни продукти от Египет.

Храни за домашни любимци – 1 нотификация: *Salmonella* в кучешки играчки за дъвчене от Турция.

Супи, сосове и подправки – 1 нотификация: липса на здравен сертификат на рибен сос от Филипините.

През месец ноември 2018 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната държава е Турция с 26 нотификации, следвана от Китай с 14 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НАСОЧВАНЕ НА ВНИМАНИЕТО – 77 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 15 нотификации: 2,4-динитрофенол (DNP) продаван онлайн (8); наличие на неразрешената нова хранителна съставка агматинов сулфат в хранителна добавка от САЩ (2); наличие на неразрешената нова хранителна съставка йохимбин в хранителна добавка от САЩ (2); високи нива на кофеин, синефрин и наличие на неразрешената нова хранителна съставка йохимбинов екстракт в хранителна добавка от САЩ; високи нива на кофеин в хранителна добавка съдържаща синефрин, йохимбин и ашваганда (*Withania somnifera*) от САЩ и високи нива на витамин B6 в хранителна добавка също от САЩ.

Плодове и зеленчуци – 12 нотификации: наличие на неразрешения оцветител родамин В в консервирани репички от Сирия и от Ливан; охратоксин А в сушени смокини от Турция и в сушени стафиди също от Турция; недекларирана соя и пшеница в сладки картофи от Обединеното

кралство; *Bacillus cereus*, високи нива на аеробни мезофили и високи нива на плесени в сушени черни гъби от Китай; делтаметрин в сушени гъби от Косово; хлорпирифос в савойско зеле от Полша; **недекларирано и неразрешено влагане на оцветителите Е 120 – кармини и Е 122 – азорубин** в консервирани репички от Египет; **високи нива на нитрати** в спанак от Италия; **наличие на неразрешената субстанция карбофуран** в патладжани от Доминиканската република и **хлорпирифос и ламбда-цихалотрин и наличие на неразрешената субстанция карбендазим** в гуава от Египет.

Птиче месо и продукти от птиче месо – 10 нотификации: *Salmonella enterica ser. Typhimurium* в охладени пилешки крака от Полша, в охладени пуешки филета от Франция и охладени гъши бутчета от Полша; *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в охладени пилешки крилца от Литва и в охладено пилешко месо от Полша; *Salmonella enterica ser. Infantis* в охладени мариновани пилешки гърди от Италия; *Campylobacter jejuni* в охладени пилешки гърди и филета от Франция; охладени пилешки колбаси от Словакия **негодни за човешка консумация (съдържат парчета от пера)**; **недекларирана горчица (означена само на датски език) и на целина (означена само на датски език)** в пилешки обрезки от Германия и *Campylobacter coli* и *Campylobacter jejuni* в охладени пилешки продукти от Полша.

Риба и рибни продукти – 7 нотификации: **живак** във вакуум пакетирани филета от риба меч от Испания и в охладена ципура от Мароко; **наличие на неразрешената субстанция левкомалахитово зелено** в замразен сом от Виетнам; **прекомерен срок на годност** за различни рибни продукти от Холандия; **третиране с въглероден оксид** на охладени филета от риба меч също от Холандия; **наличие на неразрешените субстанции норфлоксацин и офлоксацин** в рибна паста от Виетнам и **високи нива над допустимите стойности на окситетрациклин** в охладена риба от Япония.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 6 нотификации: **шигатоксин продуцираща *Escherichia coli*** в агнешки ребра от Обединеното кралство, в охладено агнешко месо също от Обединеното кралство и в обезкостено говеждо месо от Аржентина; *Listeria monocytogenes* в охладено говеждо месо от Белгия; **метални парчета** в нарязани свински

колбаси от Словакия и *Salmonella enterica ser. Dublin* в охладено говеждо месо от Ирландия.

Ядки, продукти от ядки и семена – 5 нотификации: високи нива на цианид в кайсиеви ядки от Турция (2); *Salmonella* в сусам от Полша; недекларирани шамфъстък и бадеми в сладкиши с ядки от Ливан и афлатоксини в ядки от Буркина Фасо.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 4 нотификации: *Salmonella* в живи миди от Италия; *Bacillus* и неадекватна термична обработка на консервирани миди от Испания; живи миди от Обединеното кралство, нетествани за морски биотоксини и вирус на Хепатит А в живи миди от Испания.

Зърнени и тестени изделия – 2 нотификации: суха паста (лазаня с яйца) от Италия заразена с насекоми и високи нива на кумарин в зърнени закуски от Литва.

Ракообразни и продукти от тях – 2 нотификации: *Listeria monocytogenes* в охладено сурими и салата от морски дарове от Белгия и *Vibrio parahaemolyticus* в замразени скариди от Индия.

Яйца и яйчни продукти – 2 нотификации: недиоксиноподобни полихлорбифенили в кокоши яйца от Германия и *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в яйца от Полша.

Билки и подправки – 2 нотификации: *Salmonella* в черен пипер от Бразилия и наличие на неразрешената субстанция динотефуран в босилек от Израел.

Мляко и млечни продукти – 2 нотификации: нелегален внос (млечна съставка) на Ирански сос от Иран и шигатоксин продуцираща *Escherichia coli* в домашно сирене от Франция.

Главоноги и продукти от тях – 1 нотификация: *Listeria monocytogenes* в сушен калмар от Китай.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 1 нотификация: *Salmonella* в изсушени и нарязани листа от коприва от Албания.

Сладкарски изделия – 1 нотификация: непълно етикетиране (яйца, пшеница (глутен), лешници, фъстъци, сусам, соя и млечна съставка неясно означени на етикета) на кексове и вафли с крем от Турция.

Мазнини и масла – 1 нотификация: бензо(а)пирен и полициклични ароматни въгледороди в палмово масло от Сиера Леоне.

Фуражни суровини – 1 нотификация: недиоксиноподобни полихлорбифенили в смесен фураж от Германия.

Материали в контакт с храни – 1 нотификация: високи нива на обща миграция от кухненски прибори от Италия.

Готови ястия и закуски – 1 нотификация: недеklarирана соя в готова юфка с вкус на говеждо от Виетнам.

Супи, сосове и подправки – 1 нотификация: недеklarирана млечна съставка, бадеми и кашу в сос песто от Италия.

През месец ноември 2018 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицирана е търговията онлайн с 8 нотификации, следвана от САЩ със 7 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ – 51 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Фуражни суровини – 15 нотификации: *Salmonella enterica ser. Tennessee* в рапично брашно от Германия (2); *Salmonella enterica ser. Senftenberg* в соево брашно от Бразилия и от Холандия; *Salmonella enterica ser. Infantis* и високи нива на *Enterobacteriaceae* в преработен животински протеин за храна на домашни любимци от Полша; *Salmonella enterica ser. Typhimurium* в рапично брашно с неизвестен произход; *Salmonella enterica ser. Infantis* и *Salmonella enterica ser. Senftenberg* в рапичен експелер от Германия; **фрагменти от кости на сухоземни животни** в магнезиев оксид от Гърция; *Salmonella enterica ser. Infantis* в смесено месокостно брашно за храна на домашни любимци от Ирландия; *Salmonella* в соево брашно от Италия; *Salmonella enterica ser. Montevideo* в екструдирано рапично брашно от Чехия; *Salmonella enterica ser. Amsterdam* и *Salmonella enterica ser. Cerro* в преработен животински протеин предназначен за храна за домашни любимци също от Чехия; **наличие на ДНК от преживни животни** в рибно брашно от Испания; **високи нива на цинк, мед, селен, манган и на кобалт** във фураж за зайци от Германия; **високи нива на *Enterobacteriaceae*** в рибно брашно от Латвия.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 6 нотификации: лоши записи за проследяване (подправяне на паспорти) за охладени конски трупове от Обединеното кралство (2); липса на тестове за бовинна спонгиформна енцефалопатия на говежди кости от Холандия; *Salmonella enterica ser. Newport* и *Salmonella enterica ser. Potsdam* в замразени жабешки бутчета от Виетнам; *Listeria monocytogenes* в охладени говежди парчета от Австрия; *Salmonella* в охладено свинско месо от Унгария.

Други хранителни продукти/смесени – 4 нотификации: чужди тела (парчета гума) в сироп от агава от Мексико; влошени органолептични характеристики на пица пеперони от Италия; *Salmonella enterica ser. Infantis* в замразено телешко и пилешко месо и овнешки кебап от Полша и неоторизиран търговски оператор за различни продукти от Италия.

Зърнени и тестени изделия – 3 нотификации: багети от Франция, заразени с плесени; живи насекоми в брашно от лимец от Словения и миграция на минерално масло от опаковката на ориз басмати от Саудитска Арабия.

Диетични храни, хранителни добавки – 3 нотификации: риск от предозиране с никотинова киселина при консумация и наличие на неразрешената нова хранителна съставка екстракт от йохимбе в хранителна добавка от САЩ; наличие на неразрешената субстанция силденафил в хранителни добавки от Обединеното кралство и неразрешена нова хранителна съставка 3,3'-дииндолилметан (DIM) в хранителна добавка от Обединеното кралство.

Материали в контакт с храни – 3 нотификации: миграция на формалдехид от декорирани меламинови купи от Китай; миграция на формалдехид и меламин от бамбукови чаши също от Китай и влошаване на органолептичните характеристики (ненормален вкус) на храните в контакт с 5 литров воден контейнер от Обединеното кралство.

Плодове и зеленчуци – 3 нотификации: мъртви насекоми в консерви от нахут от Испания; неразрешено влагане на оцветител Е 122 – азорубин в консервирани репички от Сирия и охратоксин А в стафиди от Турция.

Храни за домашни любимци – 3 нотификации: високи нива на *Enterobacteriaceae* в замразена сурова храна за домашни любимци от Холандия (2) и *Salmonella enterica ser. Indiana* и високи нива на *Enterobacteriaceae* в замразена храна за кучета от Холандия.

Сладкарски изделия – 2 нотификации: високо ниво на оцветител Е 124 - Понсо 4R / кохинилово червено А в сладкиши маршмелоу от Испания и високо ниво на оцветител Е 122 – азорубин в близалки с вкус на малини от Франция.

Мляко и млечни продукти – 2 нотификации: УНТ мляко от Белгия с повредена опаковка и микробиално замърсяване на УНТ мляко от Словакия.

Птиче месо и продукти от птиче месо – 2 нотификации: недостатъчна термична обработка на замразено пилешко месо от Франция и *Listeria monocytogenes* в замразен гъши дроб от България.

Комбинирани фуражи – 1 нотификация: високи нива на наразин и никарбазин в пълноценен фураж за малки прасета от Белгия.

Ракообразни и продукти от тях – 1 нотификация: *Salmonella* в замразени скариди от Виетнам.

Риба и рибни продукти – 1 нотификация: влошена проследимост (непълна маркировка) за замразена скумрия (*Scomber scombrus*) от Нидерландия.

Безалкохолни напитки – 1 нотификация: бактериален растеж в ароматизиран пенлив гроздов сок от Италия.

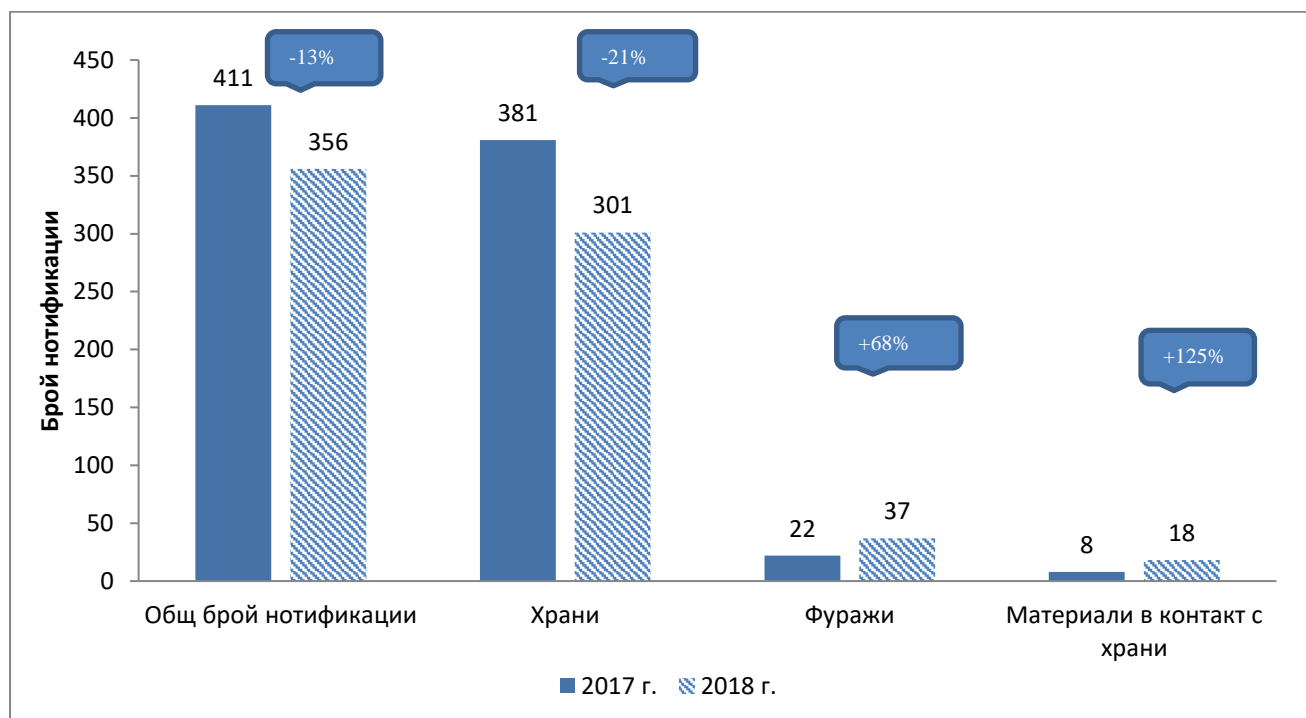
Супи, сосове и подправки – 1 нотификация: подута опаковка на чеснов сос от Холандия.

През месец ноември 2018 г., при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната държава е Холандия със 7 нотификации, следвана от Обединеното кралство с 5 нотификации.

АНАЛИЗ НА ТЕНДЕНЦИИТЕ

Направена е съпоставка на **броя** нотификации спрямо същия период през предходната година общо и по групи за **м. ноември 2017 г.** и **м. ноември 2018 г.** На *фиг. 2* са представени общия брой нотификации и брой нотификации по групи продукти – храни, фуражи, материали в контакт с храни. **Запазва се тенденцията** най-много нотификации да са докладвани в групата на храните. **Наблюдава се спад** при общия брой нотификации с 13% и при храните с 21%. **Повишение** се наблюдава при фуражите с 68% и при материалите в контакт с храни със 125%.

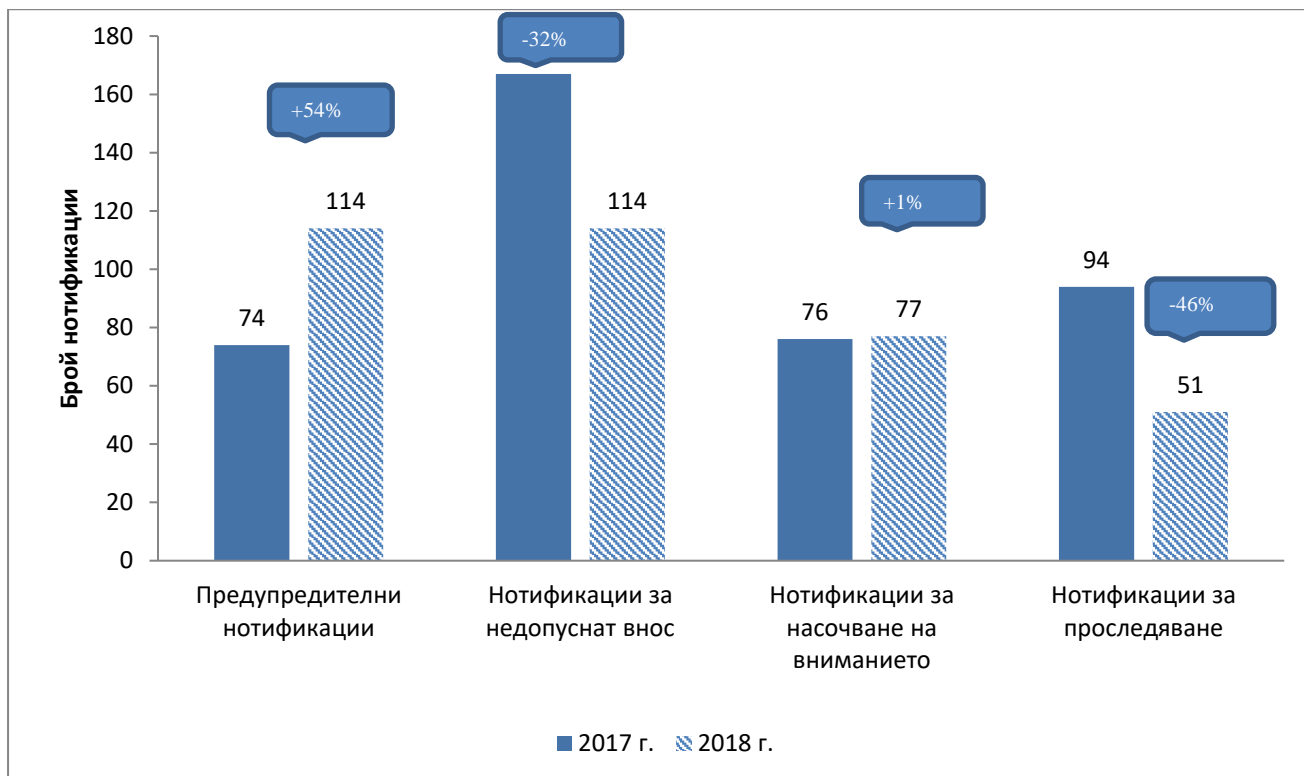
За месец ноември се наблюдават две тенденции: тенденция на понижение която включва общия брой нотификации и храните. Наблюдава се и тенденция на повишение при фуражите и материалите в контакт с храни.

Фиг. 2. Разпределение на общия брой нотификации и броя нотификации за храни, фуражи и материали в контакт с храни за м. ноември 2017 г. и м. ноември 2018 г.

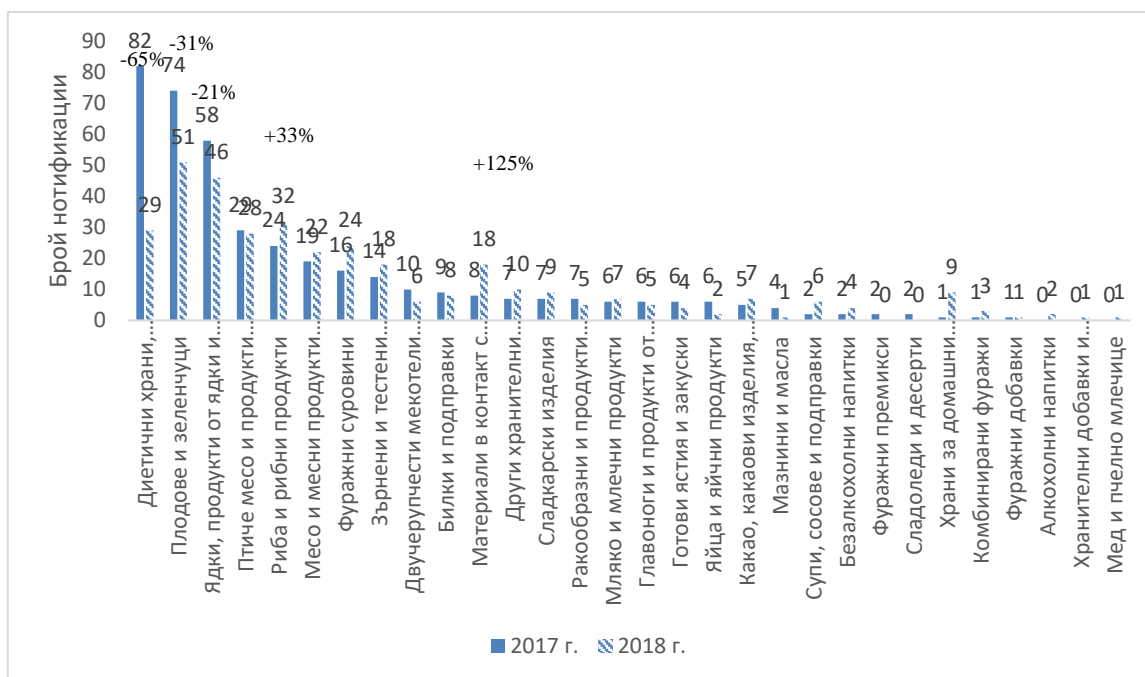
На *фиг. 3* е представено разпределението на нотификациите по **вид**. Наблюдава се **повишение** при предупредителните нотификации с 54% и при нотификациите за насочване на вниманието с 1%. **Спад** се наблюдава при нотификациите за недопуснат внос с 32% и при нотификациите за проследяване с 46%.

За месец ноември 2018 г. се наблюдават две тенденции: една тенденция на повишение при предупредителните нотификации и при нотификациите за насочване на вниманието. Наблюдава се и друга тенденция на понижение при нотификациите за недопуснат внос и при нотификациите за проследяване.

Фиг. 3. Разпределение на броя нотификации по вид

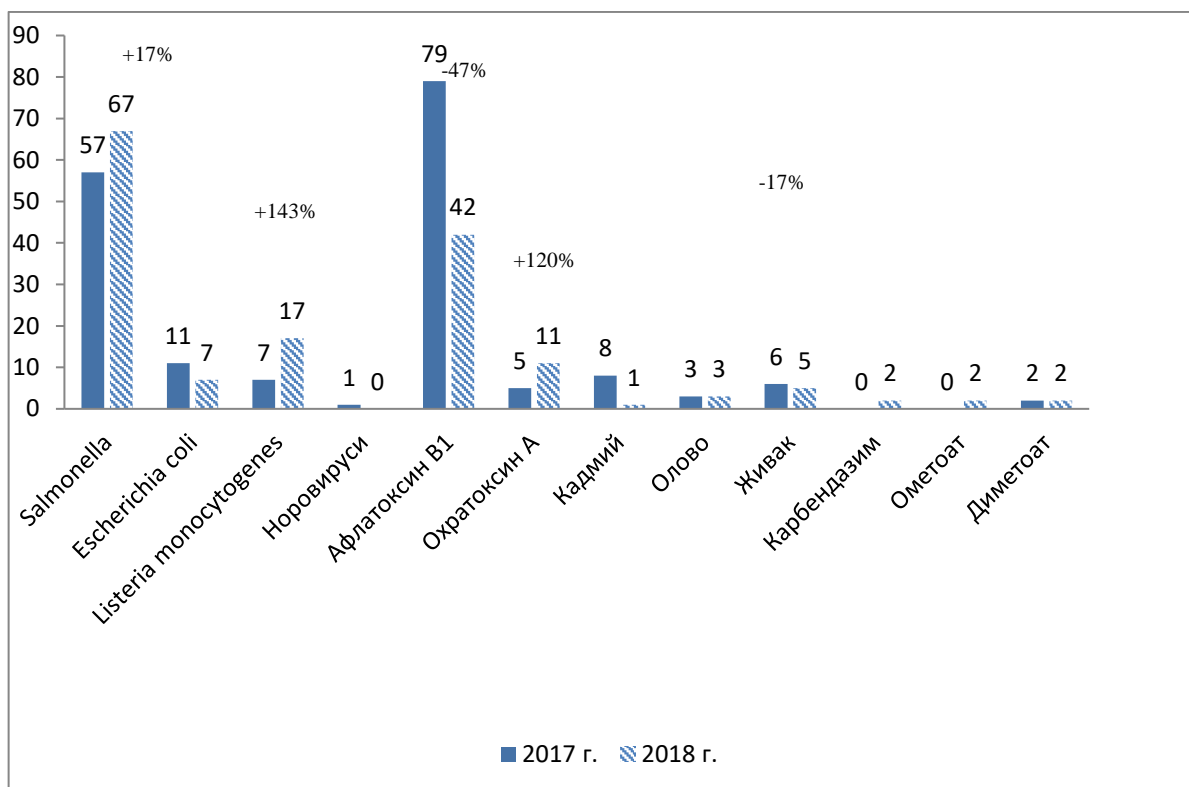
На фиг. 4 са съпоставени данните за месец ноември 2017 г. и ноември 2018 г. според категориите продукти. Наблюдава се спад при следните категории продукти: „Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни“ с 65%; „Плодове и зеленчуци“ с 31% и при „Ядки, продукти от ядки и семена“ с 21%. Също така се наблюдава повишение при „Риба и рибни продукти“ с 33% и при „Материали в контакт с храни“ със 125%.

Фиг. 4 Разпределение на броя нотификации по категории хранителни продукти

След съпоставка на данните за месеците ноември 2017 г. и ноември 2018 г., може да се направи извод, че има 2 тенденции: по-ясно изразена тенденция на спад при диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни, при плодовете и зеленчуците, при ядките и продуктите от тях и семената. Има и втора тенденция на повишение при рибата и рибните продукти и при материалите в контакт с храни.

На фиг. 5 са показани някои от основните причини за нотифициране на храните и фуражите за месец ноември 2017 г. и ноември 2018 г. При патогенните микроорганизми се наблюдава повишение като при *Salmonella* достига 17%, а при *Listeria monocytogenes* достига 143%. При микотоксините се наблюдава както спад така и повишение като при афлатоксин В1 се наблюдава понижение с 47%, а при охратоксин А се наблюдава повишение със 120%. При тежките метали се наблюдава спад като при живака достига 17%. При пестицидите се наблюдават ниски нива.

Фиг. 5 Разпределение на броя нотификации по причини

От обобщените данни за месеците ноември 2017 г. и ноември 2018 г. може да се направи извод, че има тенденция на повишение при патогенните микроорганизми, при микотоксините се наблюдава както повишение така и спад. При тежките метали се наблюдава спад, а при пестицидите се запазват ниски нива.

Приложение

1. Система за бързо предупреждение за храни и фуражи:

Регламент (ЕО) No 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните. В случай, че член на мрежата разполага с информация, свързана със съществуването на сериозен пряк или косвен риск за човешкото здраве, произтичащ от храни или фуражи, тази информация незабавно се съобщава по системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF). Информацията незабавно се предава на членовете в мрежата.

2. Правно основание:

Регламент (ЕС) No 16/2011 на Комисията от 10 януари 2011 година за установяване на мерки за прилагане за системата за бързо предупреждение за храни и фуражи.

3. Видове нотификации:

3.1. Предупредителни нотификации – съобщение за сериозен риск, който изисква незабавни действия или рисковият продукт вече е на пазара.

3.2. Нотификация за недопуснат внос – касае пратки с храни, фуражи или суровини на които е отказано влизането в Общността поради риск за човешкото здраве, за здравето на животните или за околната среда.

3.3. Нотификации за проследяване – не изискват бърза реакция.

3.4. Нотификации за насочване на вниманието – предоставят информация за контролните органи.

Горепосочената информация ще бъде публикувана на електронната страница на ЦОРХВ <http://corhv.government.bg/>

Изготвил:

Д-р Бранимир Канакидис

младши експерт в Дирекция КРОКЦ

09.01.2019 г.